

Magt og medier

Lærervejledning

Udgivelsesår: 2021

Trin: 8.-9. klasse

Fag: Samfundsfag

Sider i alt: 4

LÆR

DR

Skole

OBS. Inden du printer denne vejledning ud, så vær opmærksom på, at den indeholder hyperlinks, som kun kan tilgås digitalt.

Antal lektioner

Sådan udvælger medierne nyheder 0,5 lektion	Medierne har magt i Danmark 0,5 lektion	God presseskik 1 lektion	Når medierne går for langt 1 lektion
---	---	--	--

Fælles Mål

[Find Fælles Mål og læringsmål til samfundsfag her.](#)

Om forløbet

Hvilke overvejelser gør medierne sig, når de byder politikere og andre magthavere velkommen på forsiden? I forløbet 'Magt og medier' lærer eleverne om pressens magt og ansvar i det danske demokrati.

Eleverne lærer, hvilke traditionelle kriterier en god nyhedshistorie lever op til, samt hvorfor pressen karakteriseres som den fjerde statsmagt. Derudover skal eleverne bruge den samfundsfaglige undersøgelsesmetode 'informationssøgning', når de skal sætte sig ind i de [Vejledende regler for god presseskik](#), så de bliver i stand til at drøfte presseetiske dilemmaer og formulere en fiktiv klage til Pressenævnet.

'Magt og medier' består af fire delforløb, der svarer til cirka tre undervisningslektioner. Her er en kort beskrivelse af hvert delforløb.

Sådan udvælger medierne nyheder

Find delforløbet [HER](#).

Her finder du en kort tekst, der forklarer, hvorfor medierne har en vigtig demokratisk rolle. Derudover handler teksten om, hvilke traditionelle nyhedskriterier en god nyhed lever op til. Der følger en kort gennemgang af de fem AVIS-K kriterier – *aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation og konflikt*.

ELEVOPGAVE:

Besøg www.dr.dk, og orientér dig blandt dagens nyheder.

- 1) Undersøg, hvilke nyhedskriterier der hyppigst er til stede i artiklerne.
- 2) Se om du kan finde en artikel, hvor alle fem nyhedskriterier er repræsenteret.

Medierne har magt i Danmark

Find delforløbet [HER](#).

Hvad vil det egentlig sige, at "medierne er den fjerde statsmagt" og "medierne er demokratiets vagthund"? Find svarene her. Eleverne får kort skitseret magtens tredeling, og derudover bliver mediernes ansvar for at afsløre magtmisbrug forklaret. Dette eksemplificeres i et videoklip fra DR-serien 'Brixtofte – helt, skurk, far', hvor journalist Jakob Priess fortæller, hvordan han afdækkede sagen.

VEJLEDNING TIL OPGAVE I PLENUM:

Når eleverne har læst teksten, skal I lave opgaven 'Fire hjørner'.

Forinden skal du udskrive siderne med [fire magtfulde roller i demokratiet](#). Brug lærertyggegummi til at hænge dem op i klasseværelsets fire hjørner. Eleverne skal bevæge sig rundt i lokalet, afhængigt af hvem de tror, der er ansvarlig for hvad.

Stil spørgsmålene:

- Hvem fastsætter nye love?
- Hvem sørger for, at vi overholder lovene?
- Hvem straffer, når vi overtræder en lov?
- Hvem hindrer magtmisbrug?
- Hvem vedtager en lov om grænsekontrol?
- Hvem dømmer i en rigsretssag?
- Hvem straffer, når en skatteminister får lavet sort arbejde i sin private bolig?
- Hvem fastsætter skatteprocenten?
- Hvem søger aktindsigt i offentlige sager?
- Hvem foreslår en ny lov?

Svarene er ikke nødvendigvis sort-hvide. Lad eleverne argumentere for, hvorfor de står i det valgte hjørne. Hensigten med øvelsen er, at I får en snak om, hvornår de forskellige magtinstanser krydser flader. Er det eksempelvis kun domstolene, der straffer ved lovovertrædelse? Eller er det også en straf at få beskrevet sin lovovertrædelse på forsiden af medierne?

God presseskik

Find delforløbet [HER](#).

Her finder du information om nogle grundlæggende journalistiske normer, såsom *troværdighed*, *kildekritik*, *objektivitet*. Begreberne *privatlivets fred* og *offentlighedens interesse* bliver også forklaret. Eleverne skal i forlængelse af teksten læse de presseetiske regler, så de sættes i stand til at forholde sig til presseetiske dilemmaer.

ELEVOPGAVE:

Læs de [Vejledende regler for god presseskik](#) på side 15-18.

Forestil dig, at du er redaktør på en nyhedsredaktion. Vurdér, om du vil bringe følgende historier i dit nyhedsmedie. Brug de vejledende regler for god presseskik til at begrunde dine svar. Argumentér også med dine egne holdninger til, hvad der er okay, og hvad der ikke er okay.

Når medierne går for langt

Find delforløbet [HER](#).

Her finder du en kort tekst, der forklarer, hvad der er på spil, når medierne bryder de presseetiske regler. Eleverne bliver i den forbindelse præsenteret for klageinstansen Pressenævnet. Til slut skal eleverne se et videoklip om den såkaldte 'tys-tys-skandale' fra SE og HØR, der er blevet kendt for at være en af de største presseskandaler i Danmark.

ELEVOPGAVE:

Forestil dig, at du er den krænkede part i tys-tys-skandalen. Formulér din klage til Pressenævnet.

Brug din viden om god presseskik. Tilføj argumenter for, hvorfor mediet har brudt sig mod reglerne i [Vejledning til god presseskik](#) på side 15-18. Du kan også søge efter argumenter i Pressenævnets tidligere kendelser, der er offentligt tilgængelige. [Undersøg Pressenævnets kendelser siden 1999](#).